

TEHNISKĀS SPECIFIKĀCIJAS

1. IEVADS

Šīs Specifikācijas ir daļa no Būvprojekta un ir domātas, lai papildinātu Līguma prasības. Nekas no specifikācijās ietvertā nesamazina Līguma nosacījumus un saistības.

Būvdarbus veikt atbilstoši Būvprojektam, šīm tehniskajām specifikācijām un Ceļu specifikācijām 2017.

Līguma nosacījumi, rasējumi un citi Līguma dokumenti ir lasāmi saistībā ar šīm Specifikācijām.

Neraugoties uz Specifikāciju sadalījumu atsevišķās daļās, katra tās daļa ir uzskatāma kā citas daļas papildinājums un lasāma kopā ar to vai tās ietvaros, ciktāl tas praktiski varētu būt iespējams.

Nodaļām, kurām piemērojamas Ceļu specifikācijas 2017, dota atsauce uz minētajām Specifikācijām un tās nav atkārtotas (vai daļēji atkārtotas) šajās specifikācijās.

Būvuzņēmējam jāvērtē visi nepieciešamie darbi, materiāli, būvmašīnas un transports, bez kā nevarētu būt iespējama Specifikācijās minēto darbu tehnoloģiski pareiza, Pasūtītāja prasībām atbilstoša izpilde pilnā apjomā.

Lietotie saīsinājumi:

- LVS – Latvijas Valsts standarti
- CS 2015 – Valsts akciju sabiedrības „Latvijas Valsts ceļi” 2017. gadā izdotās “Ceļu specifikācijas 2017”.

Darbi, kas nav iekļauti šajās specifikācijās, jāveic saskaņā ar CS 2017, to izpildi saskaņojot ar Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.

2. VISPĀRĪGĀ DAĻA

2.1. Darba izmaksa

Skatīt CS 2017 2.nodaļas 2.1.sadaļu.

2.2. Būvlaukums un ar būvdarbiem saistītās zemes

Skatīt CS 2017 2.nodaļas 2.2.sadaļu.

2.3. Satiksmes organizācija

Skatīt CS 2017 2.nodaļas 2.3.sadaļu.

2.4. Darba drošība

Skatīt 2017 2.nodaļas 2.4.sadaļu

2.5. Darbu žurnāli

Skatīt CS 2017 2. nodaļas 2.5.sadaļu.

2.6. Kvalitātes kontrole un darba daudzuma noteikšana

Skatīt CS 2017 2. nodaļas 2.6.sadaļu, papildinot ar:

- Jāveic kontrolurbums ik pēc 100 m (bet ne mazāk par 2 urbumiem uz ielu) konstruktīvo kārtu biezuma noteikšanai un pārbaudīšanai.

- Asfaltbetona kārtas paraugu noņemšana jāveic atbilstoši CS 2017 12. nodaļas 4. Sadaļai “Metodiskie norādījumi asfaltbetona paraugu noņemšanai”, papildinot ar: urbumi jāveic ik pēc 100m (bet ne mazāk kā 2 vietās uz ielu), katrā urbumu vietā noņemot četrus paraugus.

2.7. Darba izpildes ātrums

Skatīt CS 2017 2. nodaļas 2.7.sadaļu.

2.8. Darba veikšanas projekts

Skatīt CS 2017 2. nodaļas 2.8.sadaļu.

2.9. Digitālā inženierkomunikāciju uzmērīšana

Skatīt CS 2017 2. nodaļas 2.9.sadaļu.

3. DAŽĀDI DARBI

3.1. Uzmērīšana un nospraušana

Ievērot CS 2017 3.nodaļas 3.1.sadaļu – „Uzmērīšana un nospraušana”, papildinot ar:

- nospraušanu veikt atbilstoši „Koordinātu sarakstam” rasējumā.
- Jebkādas izmaiņas darbu daudzumos pirms darbu uzsākšanas saskaņot ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
- būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.

3.2. Demontāža

Ievērot CS 2015 3.nodaļas 3.2.sadaļu – “Konstrukciju nojaukšana vai demontāža”, papildinot ar:

- Jebkādas izmaiņas darbu daudzumos pirms darbu uzsākšanas saskaņot ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
- būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.

3.3. Koku, krūmu un zaru zāģēšana

Skatīt CS 2017 3. nodaļas 3.5. sadaļu „Koku, krūmu un zaru zāģēšana”, papildinot ar:

- Jebkādas izmaiņas darbu daudzumos pirms darbu uzsākšanas saskaņot ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
- būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.
- cērtamiem kokiem un krūmiem paredzēt arī celmu laušanu.

3.4. Ūdens noteiku pārsedžu vai lūku pārsedžu uzstādīšana vai nomaiņa

Skatīt CS 2017 3. nodaļas 3.4. sadaļu „Ūdens noteiku pārsedžu vai lūku pārsedžu uzstādīšana vai nomaiņa”, papildinot ar:

- Jebkādas izmaiņas darbu daudzumos pirms darbu uzsākšanas saskaņot ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
- būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.

4. ZEMES KLĀTNE

4.1. Augu zemes slāņa izstrāde, liekās grunts aizvešana un izlīdzināšana

Skatīt CS 2017 4. nodaļas 4.2. sadaļu „Liekās grunts aizvešana un izlīdzināšana”, papildinot ar:

- Jebkādas izmaiņas darbu daudzumos pirms darbu uzsākšanas saskaņot ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
- būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.
- no ceļa gultnes izraktu filtrējošu grunti nepieciešamības gadījumā izmantot kā uzbēruma grunti.

4.2. Zemes klātnes būvniecība

levērot CS 2017 4. nodaļas 4.4. sadaļu – “Zemes klātnes būvniecība”, papildinot ar:

- Jebkādas izmaiņas darbu daudzumos pirms darbu uzsākšanas saskaņot ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
- būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.

4.3. Grāvju rakšana un tīrīšana

levērot CS 2017 4. nodaļas 4.1. sadaļu – “Grāvju rakšana un tīrīšana”, papildinot ar:

- Jebkādas izmaiņas darbu daudzumos pirms darbu uzsākšanas saskaņot ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
- būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.
- Grāvjus veidot ar min. nogāžu slīpumu 1:1.5;
- Grāvju rakšanu veikt atbilstoši ar LR Zemkopības ministrijas rīkojumam Nr. 65 apstiprināto Uzņēmuma tehnisko noteikumu “Meliorācijas sistēmas – Būvdarbu izpilde un būvju nodošana ekspluatācijā”.

4.4. Zaļās zonas ierīkošana

levērot CS 2017 4. nodaļas 4.6. sadaļu – “Apzaļumošana un nogāžu nostiprināšana”, papildinot ar:

- Zāliena ierīkošanai izmantot sēklu maisījumu Turflin Ornamental (Sastāvs 20% Sarkanā stīvojošā auzene, 45% Sarkanā auzene, sakneņu, 10% Pļavas auzene, 5% Aitu auzene, 20% Daudzgadīgā airene). Izsējas normai - 3kg/100m².
  - Zālienu izbūvē jālieto smilšmāla un mālsmilts augsnes (māla saturs 10–40%).
- Pievestās augsnes prasības :
- P₂O₅ – 120–300 mg/kg
  - K₂O – 120–300 mg/kg
  - Organiskā viela – 3–15 %
  - pH_{KCl} – 6,0–7,5
- Pirms zāliena nodošanas būvuzņēmējam jāveic augsnes ķīmiskās analīzes, un rezultāti jāiesniedz Būvuzraugam un Autoruzraugam.
  - Pabeigtajam zālienam jābūt līdzenam, uz 3 m latas nelīdzenumi nedrīkst būt lielāki par 2 cm. Zālienam jābūt brīvam no saknēm, nezālēm, akmeņiem un citiem svešķermeņiem. No zāliena jānovāc visi svešķermeņi, kuru diametrs lielāks par 2 cm.
  - Zālienu jānoveltņo, tā, lai staigājot pa to neveidotos iegrimi, lielāka par 1 cm.
  - Sēklas iestrādājamās 0,5–1,0 cm dziļumā.
  - Zālienu jānopļauj, kad tas sasniedzis 12 cm augstumu. Pļaušanu veic 5 cm augstumā. Nopļautajai zālei jābūt savāktai. Līdz objekta nodošanai ekspluatācijā, zāliena apkopi veic būvuzņēmējs par saviem līdzekļiem.
  - Jebkādas izmaiņas darbu daudzumos pirms darbu uzsākšanas saskaņot ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
  - būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.

4.5. Ar saistvielām nesaistītu kārtu armēšana vai atdalīšana

levērot CS 2017 4.nodaļas 4.5.sadaļu – “Ar saistvielām nesaistītu kārtu armēšana vai atdalīšana”, papildinot ar:

Ģeotekstilam nepieciešams atbilst šādiem tehniskiem parametriem:

- Stiepes stiprība (atbilstoši EN ISO 3341:2000 vai citai ES akreditētai testēšanas metodei) > 15/15 kN/m;
- Maksimālais pagarinājums pie plīšanas (atbilstoši EN ISO 3341:2000 vai citai ES akreditētai testēšanas metodei) < 50%. k– k.
- Zāliena rēžģa uzstādīšana atbilstoši ražotāja specifikācijai.

4.6. Apzaļumošana un nogāžu stiprināšana

- Jebkādas izmaiņas darbu daudzumos pirms darbu uzsākšanas saskaņot ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
- būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.
  - Pie kokaugu stādīšanas vai pārstādīšanas jāņem vērā sekojošas lietas:
  - stādbedres caurmēram jābūt lielākam nekā tas ir sakņu kamolam. Pēc stādīšanas sakņu kamola augšdaļai jāatrodas nedaudz augstāk, jo, augsnei sablīvējoties, arī tas būs vienā līmenī ar augsnes virskārtu;
  - kokiem piemērotākais stādīšanas un pārstādīšanas laiks ir no maija līdz oktobrim.
  - apdobses mulčēšana. Nepieciešamības gadījumā, ņemot vērā augšanas apstākļus konkrētajā vietā, apdobe koka sakņu zonā noklājama ar līdz 8 cm biezu organiskās mulčas kārtu tā, lai mulča tieši nesaskartos ar koka stumbru. Ja mulčēšanu paredzēts izdarīt vēlāk, izveidojamas iedobes stādījuma laistīšanai;
  - Koku nostiprina, piesienot to pie trim balstiem, izmantojot 3-4cm platu elastīgu lentu. Piesaitējums saglabājams līdz koks ir ieaudzies un nostiprinājies tā sakņu sistēma, vismaz 1-2 veģetācijas sezonas. Nostiprināšanai izmantojamo mietu garumam jābūt apmēram 2/3 no stādāmā koka augstuma. Koks jānostiprina pie trīs apaļkoka balstiem, nesavainojot tā stumbru.
  - Apstādījumu dobjū un zāliena auglīgās augsnes ierīkošanai izmantot pievesto auglīgo augsni;
  - Augu stādiem jābūt kvalitatīviem, tiem jānodrošina vismaz 5 gadu garantija;
  - Koku stādīšanas vietas skatīt stādāmo koku koordinātu sarakstā;
  - Esošo koku un krūmu izrakšanu veikt netraumējot sakņu sistēmu.
  - Pēc kokaugu iestādīšanas vai pārstādīšanas nodrošināt regulāru laistīšanu vismaz divas nedēļas;

5. AR SAISTVIELĀM NESAISTĪTAS KONSTRUKTĪVĀS KĀRTAS

5.1. Salizturīgās kārtas būvniecība

Ievērot CS 2017 5.nodaļas 5.1.sadaļu – “Salizturīgās kārtas būvniecība”, papildinot ar:

- segas pamata apakšējā drenējošā smilts kārtā izbūvējama, ievērojot rasējumos TS-4.1-TS-4.4 uzrādītos parametrus;

-

- Jebkādas izmaiņas darbu daudzumos pirms darbu uzsākšanas saskaņot ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**

- būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.

5.2. Nesaistītu minerālmateriālu pamata nesošas kārtas vai seguma būvniecība

levērot CS 2017 5.nodaļas 5.2.sadaļu „Nesaistītu minerālmateriālu pamata nesošas kārtas vai seguma būvniecība”, papildinot ar:

- ja nepieciešams, tad pirms darba izpildes jāveic arī pamatnes ģeodēziskie mērījumi, kas jāaskaņo ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
- šķembu pamata kārta izbūvējama, ievērojot rasējumos uzrādītos parametrus;
- Jebkādas izmaiņas darbu daudzumos vai izmantojamos materiālos pirms darbu uzsākšanas saskaņot ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
- Būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.

5.3. Betona bruģa seguma būvniecība

levērot CS 2017 5. nodaļas 5.5. sadaļu „Betona bruģa (plātnīšu) seguma būvniecība”, papildinot ar :

- Izbūvētajam bruģim jāveido viendabīgas krāsas laukums. Posmi, kuros bruģa tonis ir atšķirīgs, ir jāpārliet.
- Minimālās bruģa prasības - Šķeļamības stiprība $\geq 3.6\text{Mpa}$, ūdens absorbcija $<6\%$, testēšana atbilstoši LVS EN 1338 2004.
- Jebkādas izmaiņas darbu daudzumos pirms darbu uzsākšanas saskaņot ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
- būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.

5.4. Dabīgā akmens bruģa seguma būvniecība

levērot CS 2017 5. nodaļas 5.6. sadaļu „Dabīgā akmens bruģa seguma būvniecība”, papildinot ar:

- Dabīgais akmens bruģi (augstuma/platuma attiecība 1/1.2).
- Jebkādas izmaiņas darbu daudzumos pirms darbu uzsākšanas saskaņot ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
- būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.

6. AR SAISTVIELĀM SAISTĪTAS KONSTRUKTĪVĀS KĀRTAS

6.1. Gruntēšana

levērot CS 2017 6.nodaļas 6.1.sadaļu – “Gruntēšana” papildinot ar:

- Jebkādas izmaiņas darbu daudzumos pirms darbu uzsākšanas saskaņot ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
- būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.

6.2. Asfaltbetona kārtas izbūve

levērot CS 2017 6.nodaļas 6.2.sadaļu – “Asfaltbetona, šķembu mastikas asfalta un porasfalta kārtas būvniecība” papildinot ar:

- asfaltbetona virskārtas izbūvējamas ievērojot rasējumos uzrādītos parametrus;
- Jebkādas izmaiņas darbu daudzumos pirms darbu uzsākšanas saskaņot ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
- būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.
- jaunā seguma salaiduma šuves ar esošo segumu aizpildīt ar piemērotu bitumena saistvielu;
- **Asfaltēšanu veikt ar bezšuves metodi!**

7. SATIKSMES APRĪKOJUMS

7.1. Gājēju ietves būvniecība

levērot CS 2017 7. nodaļas 7.1. sadaļu „Pasažieru platformas vai gājēju ietves būvniecība vai remonts, autopaviljonu remonts”, papildinot ar :

- darbu daudzumi pirms darbu uzsākšanas jāsaskaņo ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
- būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.
- Atkritumu urnu un soliņu izbūves shēmas skatīt atbilstoši pielikumiem Nr. 1, Nr.2.

7.2. Betona apmaļu uzstādīšana

levērot CS 2017 7. nodaļas 7.2. sadaļu „Betona apmales uzstādīšana vai nomaiņa”, papildinot ar:

- darbu daudzumi pirms darbu uzsākšanas jāsaskaņo ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
- būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.

7.3. Ceļa zīmju un balstu uzstādīšana

Ievērot CS 2017 7. nodaļas 7.3. sadaļu „Ceļa zīmju un ceļa zīmju stabu uzstādīšana vai nomaiņa”, papildinot ar :

- Jebkādas izmaiņas darbu daudzumos pirms darbu uzsākšanas saskaņot ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
- būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.

7.4. Ceļa horizontālie apzīmējumi

Ievērot CS 2017 7. nodaļas 7.8. sadaļu „Ceļa horizontālie apzīmējumi”, papildinot ar :

- darbu daudzumi pirms darbu uzsākšanas jāaskaņo ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
- būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.

8. LABIEKĀRTOJUMA ELEMENTU UZSTĀDĪŠANA

Uzstādot labiekārtojuma elementus ievērot konkrētā ražotāja pamatu izbūves un uzstādīšanas specifikācijas un ievērot projektā pievienotajos rasējumos un pielikumos doto informāciju, papildinot ar:

- darbu daudzumi un izmantojamie materiāli pirms darbu uzsākšanas jāaskaņo ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
- būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.

8.1. Norobežojošo elementu un žogu uzstādīšana

Uzstādot norobežojošos elementus un žogus, ievērot konkrētā ražotāja pamatu izbūves un uzstādīšanas specifikācijas, papildinot ar:

- darbu daudzumi un izmantojamie materiāli pirms darbu uzsākšanas jāaskaņo ar **Autoruzraugu, Būvuzraugu un Pasūtītāja pārstāvi.**
- būvdarbu apjomus skatīt sarakstā „Darbu daudzumu sarakstā”.

9. PĀRĒJIE DARBI

9.1. Esošo saglabājamo koku aizsardzība būvdarbu laikā

- koku minimālās aizsardzības zona būvniecības laikā – attālums no koka stumbra, kas tiek aprēķināts 10 x stumbra caurmērs 1,3m augstumā no sakņu kakla;
- Koku minimālās aizsardzības zonā, kā arī kokiem un krūmiem, kuru sakņu sistēma, stumbrs vai vainags, veicot rakšanas darbus, var tikt bojāti, Darbu veicējs nodrošina šajos noteikumos un citos normatīvajos aktos paredzētos aizsardzības pasākumus;
-

- Pirms rakšanas darbu uzsākšanas koku minimālās aizsardzības zonā, koku stumbru aizsardzībai, ap tiem uzstādāmi dēļu aizsargvairogi (3 m augstumā vai zemāk, ja koka pirmie skeletzari izvietoti zemāk), paredzot amortizējošas starplikas. Ja darbi paredzēti blakus koku minimālās aizsardzības zonai, koki norobežojami ar būvdarbu žogu koku minimālās aizsardzības zonas attālumā.
- Rakšanas darbi koku minimālās aizsardzības zonā, kā arī, ja sakņu diametrs pārsniedz 4 cm, veicami izmantojot „gaisa lāpstu” metodi („airspade”) vai saudzīgi atšurfējot saknes ar lāpstu. Komunikācijas izvietojamas zem koka sakņu zonas, ar caurdures metodi vai manuāli komunikācijas izvietojot pretsakņu aizsargčaulās zem atraktajām saknēm. Nepieciešamības gadījumā atraktās saknes perpendikulāri nogriežamas ar šķērēm vai nozāģējamās ar rokas zāģi. Nav pieļaujama sakņu mehāniska noraušana;
- Ja koku vai krūmu atraktās saknes netiek apbērtas ar grunti vai substrātu tuvāko 4 h laikā pēc rakšanas darbu uzsākšanas, nodrošināma atsegto sakņu piesegšana ar maisaudumu divās kārtās (vai ekvivalentu materiālu) un laika apstākļiem atbilstoša mitrināšana līdz būvbedres aizbēršanai;
- Koku minimālajā aizsardzības zonā aizliegts novietot materiālus, braukt ar transporta līdzekļiem (izņemot tam paredzētas vietas) veikt zemes sablīvēšanu, pazemināt vai paaugstināt grunts līmeni vairāk par 0,10-0,20m, vai veikt citas darbības, kas negatīvi ietekmē koku augtspēju. Nepieciešamības gadījumā, ierīkojamas koka vai metāla pagaidu laipas vai citi tehniskie risinājumi, kas nodrošina sakņu aizsardzību.
- **Ja būvdarbu laikā tiek bojāti koka vai krūma zari/vainags, būvdarbu veicējam jāveic pilna vainaga sakopšana;**
- Ja būvdarbu laikā tiek bojāta koka miza/stumbrs, būvdarbu veicējs nekavējoties veic bojājuma noseģšanu ar mitru maisaudumu, ko piesien pie stumbra. 12 stundu laikā veicama brūces apkopšana;
- Ja rakšanas darbus traucē koku vai krūmu zari veicama vainaga kopšana;
- **Koku un krūmu vainaga kopšanu, sakņu atrakšanu, apgriešanu un brūces apkopšanu veic kvalificēta kokkopja – arborista vadībā.**

9.2. Rezerves caurules uzstādīšana

- SIA “Lattelecom” PVC rezerves caurules izbūve, d=110.
- Rezerves caurules novietojumu skatīt plānā TS-1.

10. PRASĪBAS DARBA DROŠĪBAI

Būvuzņēmējam, organizējot būvdarbus, jāvadās pēc LR „Darba aizsardzības likuma” prasībām un citiem likumdošanas aktiem, kas izdoti, pamatojoties uz šo likumu – Ministru Kabineta noteikumiem, Labklājības ministrijas rīkojumiem, Valsts standartiem un citiem normatīvajiem dokumentiem.

Veicot būvdarbus, jāvadās pēc Ministru Kabineta noteikumiem Nr. 92 „Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus”, kas apstiprināti 2003. gada 25. februārī un stājušies spēkā ar 2003. gada 1. martu.

Darbu uzņēmējam jāorganizē darba vides iekšējā uzraudzība saskaņā ar MK Noteikumiem Nr. 379 „Darba vides iekšējās uzraudzības kārtība” (pieņemts 2001. gada 23. augustā), kā arī jāveic nodarbināto informēšanu par darba riskiem, kas iespējami būvdarbu izpildes gaitā un par būvdarbiem, kuri rada paaugstinātu risku nodarbināto drošībai un veselībai. Tas attiecas arī uz citu darba devēju nodarbinātajiem un pašnodarbinātajiem, ja darbu uzņēmējs tos iesaista būvdarbu procesā.

Ja darba riski ietekmē nodarbināto veselību, jāveic obligātās veselības pārbaudes Ministru Kabineta noteiktajā kārtībā.

Saskaņā ar Labklājības Ministrijas 1997. gada 14. jūlija rīkojumu Nr. 252 prasībām, jāveic pirmreizējā un atkārtotā nodarbināto instruktāža darba drošībā, ko reģistrē īpašā žurnālā. Būvobjektā jābūt nepieciešamo darba drošības instrukciju komplektam visiem darbu veidiem un profesijām.

Nodarbinātie jānodrošina ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, kuri novērš vai mazina darba risku ietekmi. Darba riski jānosaka un saņemamo aizsardzības līdzekļu sarakstiem jābūt izstrādātiem pamatojoties uz MK noteikumiem Nr. 372 „Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus” (spēkā no 2002. gada 24. augusta). Nodarbinātie jāapmāca pareizi lietot individuālos aizsardzības līdzekļus. Individuālajiem aizsardzības līdzekļiem jābūt ar CE marķējumu un jāatbilst MK noteikumu Nr. 248 „Noteikumi par individuālajiem aizsardzības līdzekļiem” prasībām (spēkā no 2000. gada 29. jūlija).

Objektā jābūt aptieciņai un aprīkojumam pirmās palīdzības sniegšanai, kā arī apmācītam personālam, kurš var sniegt pirmo palīdzību. Jānodrošina iespēja nelaimes gadījumā cietušos vai pēkšņi saslimušos nodarbinātos nogādāt vietā, kur viņiem sniegtu medicīnisko palīdzību.

Darba aprīkojumam jāatbilst MK noteikumiem Nr. 526 „Darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu un strādājot augstumā” (spēkā no 2002. gada 13. decembra).

Darbu uzņēmējs nodrošina ar drošības zīmēm darba vietas, kurās darba vides risku vai nopietnas un tiešas briesmas nevar novērst vai samazināt ar kolektīvās aizsardzības

līdzekļiem. Drošības zīmju izmantošana reglamentēta MK noteikumos Nr. 400 „Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā” (spēkā no 2002. gada 7. septembra).

11. VIDES AIZSARDZĪBAS PASĀKUMI

Saskaņā ar LR likumu “Par piesārņojumu” uz projektējamo objektu neattiecas “C” kategorijas piesārņojošās darbības prasības un tam nav nepieciešama atļauja piesārņojošo darbību veikšanai. Būvdarbi neietilpst to darbu uzskaitījumā, kuri norādīti MK noteikumu Nr.294 “Kārtība, kādā piesakāmas A, B, C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzama atļauja A un B kategorijas piesārņojošu darbību veikšanai” 2.pielikumā. Lai nepieļautu vides piesārņojumu būvdarbu procesā, jāprognozē būvmašīnu eļļas savākšana. Degvielas uzpildīšanas pistolēm jābūt aprīkotām ar sensoriem, kas neļauj degvielas izlīšanu uzpildīšanas procesā. Izlietotie akumulatori jāuzglabā vietā, kur tiem nepieklūst mitrums un turpmāk jāizved uz to savākšanas vietu darbnīcās. Būvmašīnu dzinēji jāregulē tā, lai samazinātu kaitīgo vielu – oglekļa oksīdu, slāpekļa oksīdu un naftas ogļūdeņražu izdalīšanos. Pabeidzot uzstādīšanas darbus, būvuzņēmējs sakārto ceļam piegulošo teritoriju.

Būvprojekts ir izstrādāts tā, lai būvniecības darbi pēc iespējas mazāk atstātu negatīvu ietekmi uz esošo vidi. Būvuzņēmējam ir jāveic aktīvi pasākumi atbilstoši visiem spēkā esošajiem apkārtējās vides aizsardzības noteikumiem. Jālieto būvniecības metodes, kuras nodrošinātu nepieciešamos pasākumus, lai novērstu apkārtējās vides pasliktināšanos. Zaļo zonu paredzēts atjaunot pēc būvdarbu veikšanas. Pēc ielu un stāvlaukumu būvniecības darbu pabeigšanas būvuzņēmējam jāsakārto ielām, ietvēm un stāvlaukumiem piegulošās teritorijas 2,00 m robežās. Darba veicējam ir jālieto tādas ierīkošanas metodes, kas nepiesārņo zemi, ūdeni un gaisu blakus teritorijā un gar būvmateriālu transportēšanas ceļiem, jāveic piesardzības pasākumi, kas ierobežo trokšņa, smaku, vibrāciju un cita veida kaitīgo ietekmi uz cilvēku veselību, kas atrodas labiekārtojuma laukumā, blakus esošajiem iedzīvotājiem, gājējiem, autobraucējiem u.t.t. Darba veicējam jānodrošina dažādu ūdens plūsmu: grunts ūdens, lietus ūdens, notekūdens u.c. ūdens novadīšanu, nekaitējot apkārtējai videi. Darbs jāplāno un jāveic tā, lai jebkurā labiekārtojuma stadijā tiktu novērsta virszemes vai jebkuru citu ūdeņu uzkrāšanās būvbedrēs.

Pirms celiņu klātnes izbūves, iespējamajās vietās, ir jānoņem auglīgās augsnes virskārta, kas izmantojama zāliena ierīkošanai.

11.1 Būvgružu glabāšana un izvešana

Demontētos materiālus novieto pagaidu novietnē, kuras novietojums ir saskaņots gan ar projekta vadītāju, gan ar Pasūtītāju, vai arī tos uzreiz aizved uz novietni vai izgāztuvi, kas tiks saskaņota ar Pasūtītāju vai viņa pārstāvi. Projektētā teritorijā paredzēts izvietot konteinerus un mazas ietilpības atkritumu urnas.

11.2 Materiālu transportēšana

Birstošus būvmateriālus būvuzņēmējs drīkst pārvadāt tikai segtās automašīnās.

11.3 Labiekārtotā laukuma sakārtošana pēc darbu pabeigšanas

Pēc ierīkošanas darbu pabeigšanas, Darba veicējam ir jāsakārto un jāattīra laukums no būvgružiem, pagaidu konstrukcijām. Sakārtotā teritorija pēc darbu pabeigšanas ir nododama zemes īpašniekam un lietotājiem.

11.4 Prasības būvniecības atkritumu apsaimniekošanai

Būvgružu izvešanu no būvniecības teritorijas veikt saskaņā Mārupes novada teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem.

Būvprojekta izstrādē un veicot būvdarbus ievērot 25.02.2003. MK noteikumu Nr.92 “Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus” noteiktās prasības un Aizsargjoslu likumā noteiktās prasības.

.....
Sastādīja : Kintija Cirse

.....
Pārbaudīja: Didzis Dāle